

Zonder CE-markering géén gebruiksdak!

Het Bouwbesluit stelt het gebruik van CE-gemarkeerde producten verplicht indien voor deze producten een Europese productnorm aanwezig is. Geotextielen en aan geotextielen verwante producten, welke vallen onder de norm NEN EN 13252* en worden toegepast in drainagesystemen, moeten worden voorzien van het CE-merkteken.

mr S.M. Droog
bestuurslid van de Vereniging van Bouwwerkbegroeners

De laatste jaren wordt het dak niet alleen maar gezien als een afdichting van daaronder liggende ruimten, maar ook als een mogelijkheid tot optimaal ruimtegebruik: een ruimte ingericht met begroeiingen en begaanbare en/of berijdbare verhardingen. De opbouw van de verschillende lagen bovenop het dakbedekkingssysteem is afhankelijk van het gewenste gebruik.

Bij vegetatiedaken, daken voorzien van een mos-sedum vegetatie, is er sprake van een eenvoudige en lichte laagopbouw. Dit in tegenstelling tot tuindaken waar de laagopbouw aanzienlijk zwaarder is omdat de vegetatie hogere eisen stelt aan de laagdikte en de samenstelling van het groeisubstraat. Wanneer het dak wordt uitgevoerd met een begaanbare of berijdbare functie, dan zal een funderingslaag moeten worden aangebracht alvorens de elementenverharding kan worden gelegd.

Geospacer

Bescherming gebruiksdaken

Belangrijk bij elk type “gebruiksdak” blijft een goede bescherming van het dakbedekkingssysteem. Bestaat dit bij vegetatiedaken uit een geotextiel van minimaal 300 gr/m² met een doorpingsweerstand $\geq 1,0$ kN (NEN EN 12236*), bij tuindaken en daken voorzien van een begaanbare of berijdbare verharding zijn dit dikke kunststoffolies (NEN EN 13719*). Boven op deze beschermende laag wordt altijd een drainagesysteem aangebracht. De drainagesystemen bij gebruiksdaken bestaan voornamelijk uit “geocomposieten”, (sandwich-elementen op rol bestaande uit drukstabiele noppenfolies met daarop een geotextiel verlijmd als filter) of uit “geospacers” (kunststof noppenplaten waarover een los filtervlies (geotextiel) wordt uitgerold).

Volgens NEN EN 10318* vallen “geospacers” en “geocomposieten” onder de definitie : “aan geotextielen verwante producten” en moeten deze producten evenals het als filter gebruikte geotextiel sinds 1 oktober 2002 voorzien zijn van het CE-merkteken (zie NEN EN 13252*).

Eisen per productgroep

De basis van CE-markering ligt in de EG-richtlijn betreffende de harmonisering van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van bouwproducten (89/106/EEG), beter bekend als de Richtlijn Bouwproducten. Tot 1985 verliep de harmonisering van wetgeving binnen de Europese Unie uiterst traag. De Europese Commissie

stelde voor elk product een aparte richtlijn op met zeer gedetailleerde technische specificaties. In 1985 heeft de Europese ministerraad het roer omgegooid met de zogenaamde “nieuwe aanpak” (New Approach).

Kenmerk van de “nieuwe aanpak” is dat een richtlijn geen betrekking meer heeft op slechts één product maar op een groep van producten. De gedetailleerde technische specificaties werden vervangen door een aantal fundamentele eisen op het gebied van veiligheid, volksgezondheid en milieu. Deze eisen worden per productgroep uitgewerkt in Europese technische specificaties – Europese geharmoniseerde product Normen (EN) met geharmoniseerde testmethoden per productgroep. Hierdoor is het niet langer meer noodzakelijk producten in elk land apart te laten testen en wordt het mogelijk producten met elkaar te vergelijken.

Conformiteitsverklaring

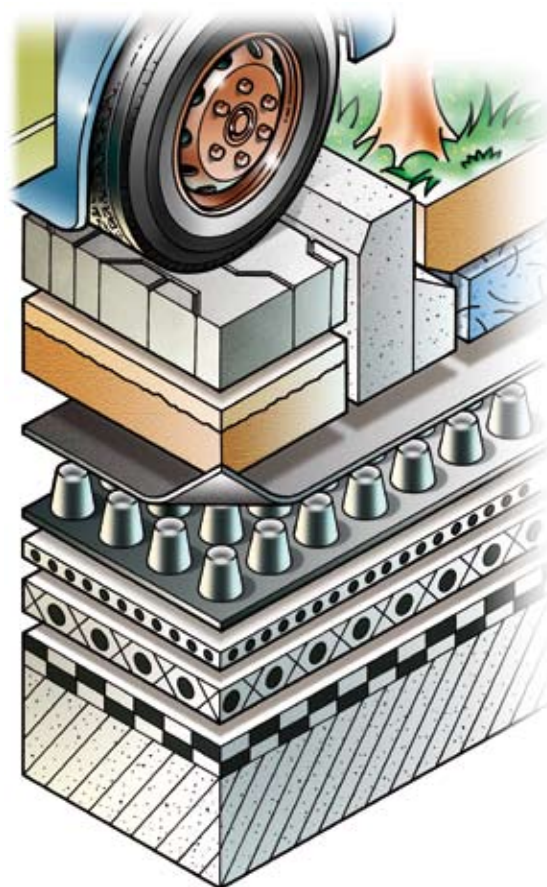
De fabrikant is verantwoordelijk voor het afgeven van een conformiteitsverklaring dat een product voldoet aan de voorschriften van de Europese productnorm. Voorwaarde voor het afgeven van een conformiteitsverklaring is onder andere dat de fabrikant een productiecontrolesysteem heeft dat de kwaliteit van het product waarborgt. In sommige situaties, afhankelijk van de aard van het product of het productieproces, kan de fabrikant niet zelf een conformiteitsverklaring afgeven. Deze moet dan een certificatie-instelling (Notified Body) inschakelen bij de beoordeling en bewaking van de productiecontrole of het product zelf. De certificatie-instelling zorgt dan voor een conformiteitsverklaring in de vorm van een conformiteitscertificaat.

Is CE een kwaliteitscertificaat?

Hoewel dit vaak niet wordt onderkend, heeft CE-markering wel degelijk invloed op de kwaliteit van een product. De eisen die via CE-markering aan een product worden gesteld zijn echter niet altijd in overeenstemming met de kwaliteitscertificaten zoals bijvoorbeeld een KOMO-productcertificaat. CE-markering vervangt

Geocomposiet

in deze dus niet een dergelijk kwaliteitscertificaat. Bij een productnorm behoort altijd een CE-markering terwijl een kwaliteitscertificaat op vrijwillige basis kan worden aangevraagd.

De conformiteitsverklaring of het conformiteitscertificaat geeft de fabrikant het recht de CE-markering aan te brengen. Het product mag daarna binnen de Europese Gemeenschap vrij in de handel worden gebracht.

In Nederland is dit terug te vinden in het Bouwbesluit. In het Bouwbesluit worden CE-gemarkeerde bouwproducten gelijkgesteld met producten waarvoor een erkende kwaliteitsverklaring is afgegeven. Hiermee wordt aangegeven dat het product als zodanig in een bouwwerk mag worden toegepast, maar of het product de in het Bouwbesluit aan het bouwwerk gestelde prestatie-eisen vervult, is hiermee niet gegarandeerd. Dit kan slechts blijken uit de technische specificaties van het product zelf.

CE-markering verplicht

Ter uitvoering van de Richtlijn Bouwproducten verbiedt het Bouwbesluit het in de handel brengen van een bouwproduct zonder CE-markering, terwijl is vastgesteld dat het een CE-markering moet dragen. Een aannemer is tezamen met de architect verantwoordelijk voor het materiaalgebruik. De bouwmaterialen op de bouwplaats moeten in overeenstemming zijn met de geldende bouwregelgeving en dus voorzien zijn van een CE-markering, indien deze onder een Europese geharmoniseerde product norm vallen. Indien een product

ten onrechte is voorzien van het CE-merkteken, of wel had moeten worden voorzien van het CE-merkteken, is er sprake van een strafbaar feit (economisch delict). In de komende jaren zullen alle bouwproducten CE-gemarkeerd moeten zijn. De VROM-Inspectie houdt hierop toezicht. Naast handhaving wijst de Inspectie gemeenten op de wettelijke bevoegdheden die zij hebben om op de bouwplaats te controleren op het gebruik van de juiste bouwproducten en de toepassing daarvan.

Uit onderzoek van de Inspectie in 2003 bleek bijna geen van de gecontroleerde bedrijven de regelgeving omtrent CE-markering na te leven. Een onderzoek uit 2004 leverde een niet veel beter resultaat op. Daarnaast is gebleken dat de strafrechtelijke en bestuursrechtelijke handhavingsmogelijkheden voor de VROM-Inspectie beperkt zijn. Aan nieuwe wetgeving wordt hard gewerkt. De VROM-Inspectie is daarom in 2005 gestopt met actieve controles. Men gaat thans uit van het zelfreinigende vermogen van het bedrijfsleven waarbij het bedrijfsleven zelf op onderzoek uitgaat en melding maakt bij de Inspectie van misstanden. Het bedrijfsleven heeft immers belang bij CE-markering om concurrentievervalsing en onterecht financieel voordeel tegen te gaan.

Naast de melding aan de VROM-Inspectie, de bestuursrechtelijke weg, kan ook een juridische procedure worden opgestart door een fabrikant tegen het overtredende bedrijf. Het verschil is dat bij een juridische procedure de kans zeer groot is dat de overtreder direct moet stoppen met zijn verboden gedraging. Het product moet per direct uit de handel worden genomen, terwijl bij een bestuursrechtelijke procedure via de Raad van State de overtreder vaak nog een termijn wordt geboden om een einde te maken aan de verboden gedraging.

Als belanghebbende in gebruiksdaken, zou ik de weg wel weten.

Geospacer

- NEN EN 13252 - Geotextiel en aan geotextiel verwante producten - Vereiste eigenschappen voor toepassing in drainagesystemen
- NEN EN 12236 - Geokunststoffen - Statische doorpansproef (CBR proef)
- NEN EN 13719 - Geotextiel en soortgelijke producten - Bepaling van het rendement van bescherming op lange termijn van geotextiel in contact met geosynthetische afdichtingen
- NEN EN 10318 - Geokunststoffen - Termen en definities

Bron:

- * Brochure VROM – de stelherziening van erkende kwaliteitsverklaringen
- * Brochure VROM – VROM-Inspectie zie toe op aanbrengen CE-keur op bouwproducten
- * Brochure VROM – CE-markering voor bouwmaterialen uw toegang tot de Europese markt
- * Mari van Lieshout - CE-markering voor bitumineuze dakbedekking niet ver weg – Informatieblad 06 BMC certificatie-instelling, Gouda
- * Brochure Nophadrain BV – handleiding bij het ontwerp en de aanleg van gebruiksdaken
- Syntens – CE-handleiding 5 december 2003